ארבעה

ארבעה ראשי שנים. רגילים היו למנות זמן שטרותיהם לשנות המלך משנה שעמד בה המלך כדתמרינן בסנהדרין גיטין (ד' פ.) משום שלוש מלכות וקבעו חכמים אחד בניסן לתחלת שנתו ואפילו עמד בשבט או באחד לכתה שנתו משהגיע ניסן ויתמלו למנות לו שנה שניה: **ולרגלים.** מפרש בגמרא (ד' ד.): **למעשר בהמה.** שאין מעשרין מן העולדים בשנה זו על העולדים בחבירתה דכתיב (דברים יד) **עשר תעשר** את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה ואמר מר בשבוטות בפרק מעשר בהמה (לף נג.): **בשתי מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן: לשנים.** מפרש בגמ' (לף ח.): **לשמיטין וליובלות.** משנכנס תשרי לסוף לחרוש ולזרוע מן התורה: **לנטיעה.** למנין שני ערלה ואפילו נטעה באב כלתה שנתה להשמיטה לסוף גלוח. וכשלוקח מפרש טעמא בגמרא[ה]: **לירקות.** למעשר ירק שאין תורמין ומעשרין מן הנלקט לפני ר"ה על של אחר ר"ה: **לאילן.** לענין מעשר שאין מעשרין פירות האילן שחנטו קודם שבט על שחנטו לאחר שבט שבאילן הולך אחר חנטה ובגמ' [ש.] מפרש מאי שנא שבט: **גמ' למאי הלכתא.** כלומר למה הוקבע יום מיוחד למנין המלכים לימלך שעל כל מלך ומלך תתחיל שנתו ביום שעמד בו: **לשטרות.** להבחין איזה שטר חוב מוקדם למלוה ואיזה מאוחר: **דתנן.** במסכת שביעית (פ"י מ"ה): **שטרי חוב המוקדמין פסולין.** לפי שרגילה לקרות בשטרות שלקחו שדה מן הלוה מזמן שבשטר ושלח כדין הוא שהרי קדמה מכירה להלוואה ובשטר מעיד שהלוואה קדמה לפיכך קנסוהו מלגבות בו (ו) ולא יטרוף לפילו מזמן המלוה ואילו שלח כהלוה על פה שאינו גובה מן המשועבדים. ומשם לא קבעו יום לתחלת שנות המלך שלא כל מלך ומלך לפי יום שעמד אין להבחין אם השטר מוקדם או מאוחר כגון אם כתוב בו בשקליו בשנה שלישית לוה פלוני מפלוני מנה ומעיד בשטר שלישית שהלוהו בשנה ראשונה ומעידים בשקליו בשנה שניה שהלוהו בשנה שלישית ואין יודעין אם השטר מוקדם אם מאוחר כגון אם כתוב בו בשקליו בשנה שלישית שלוה פלוני מפלוני מנה ומעיד בשטר שלישית שהלוהו בשנה ראשונה ובשקליו בשנה שניה שהלוהו בשנה שלישית ואין יודעין אם השטר מוקדם אם מאוחר לפיכך אין גובין בשטרות אלו משעבדי לקוחות עם משעבדי הלוואה אלא אם כן מתו הלוקחין או הלוה ואין יורשין יכולין לומר אבינו מכר ואנו לא ידענו שכבר נפרעו מן הלוקחות שהרי אין גובין בשטרות אלו